

Wist je dat?

Het dagelijks leven in de Bijbel

De synagoge (3)

Reinheid was in Israël heel belangrijk. In de wet stonden speciale regels voor wat je moest doen bij onreinheid. Vrouwen waren na een geboorte of een bloeding onrein. Voordat ze weer naar de tempel of synagoge mochten, moesten zij zich reinigen in een reinigingsbad. Dat was een speciaal bad: een mikwe, wat levend water betekent. Ook als je een overledene had aangeraakt, was je onrein. Een mikwe was niet om je lekker schoon te wassen, maar om je ritueel te reinigen. Thuis moest je je eerst goed wassen; daarna mocht je pas in de mikwe, en was je weer rein om naar de tempel of synagoge te gaan.

Een mikwe was een rechthoekige bak, die in de rotsen was uitgehakt of in de grond gegraven. Aan de binnenkant was de bak met baksteen of natuursteen bekleed. Om niet te lekken werden die muurtjes bepleisterd. De meeste waren 1,80 bij 2,70 meter groot. Via leidingen werd er regenwater heen geleid. Dat moest wel stromen om schoon te blijven. Het water stond minstens 1,20 meter hoog, zodat je je hurkend helemaal kon onderdompelen. Soms werd er een tussenmuur in gemaakt. Het bad was dan in twee baden verdeeld. Je kon er dan aan de ene kant, terwijl je onrein was, in, en aan de andere kant, als je rein was, uit. Het bad werd ook gebruikt om bakers en kannen en andere voorwerpen te reinigen.

Meestal was een mikwe niet in de synagoge zelf. De reiniging mocht niet door anderen te zien zijn; je deed het alleen voor God. Heel grote synagogen hadden soms een aparte ruimte met een mikwe. Maar gewoonlijk was de mikwe dichtbij de synagoge, zodat iedereen de mogelijkheid had zich te reinigen. Bij opgravingen in de omgeving van de Tempelberg in Jeruzalem zijn bijna honderd mikwes uit de tijd van de Here Jezus gevonden. Het zijn er zoveel, omdat rijke mensen en priesters vaak een eigen mikwe bij hun huis hadden. Voor bezoekers was er een aparte mikwe. Op een mikwe vlak bij een synagoge vonden archeologen een opschrift: "voor bezoekers die ze nodig hebben". Tegenwoordig worden ze niet veel meer gebruikt, alleen nog door hele strenge Joden. Soms was er in een plaats geen mikwe. Dan mocht je je in geval van nood reinigen in een put of in stromend water, zoals een rivier of de zee.

Wil je graag een mikwe zien, ga dan naar een synagoge die je mag bezoeken.

N.D.